

Posudek bakalářské práce

Zdeněk ŠTĚPANČÍK

**MINCE DENÁROVÉHO OBDOBÍ V ČECHÁCH
(ANALÝZA NÁLEZŮ Z JIŽNÍCH A ZÁPADNÍCH ČECH)**

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Filozofická fakulta
Archeologický ústav

V Praze 18. 8. 2010

PhDr. Jiří Militký, Ph.D.

Předložená práce si klade za cíl dokumentaci nálezů mincí 10. až 13. století z jižních a západních Čech (region vymezený raně středověkými hradišti Starý Plzenec – Velké Hydčice – Netolice – Doudleby) a ověřit, do jaké míry tyto nálezy souvisejí s komunikací, která uvedené lokality propojovala.

V kapitole *Vývoj numismatického bádání v Českých zemích* (str. 3–8) autor stručně shrnul přehled osobností a základních děl zabývajících se problematikou české a moravské raně středověké numismatiky. Zde autor prokázal dobrou orientaci o oboru a znalost základní literatury.

V kapitole *Historie výzkumu starých stezek* (str. 9–10) je stručně prezentován přehled dějin bádání o historických komunikacích a metodických přístupech k jejich poznání. Stezky lze totiž zkoumat na základě písemných pramenů, ale i pramenů archeologických. Autor správně zmiňuje svého druhu jedinečný projekt komplexního průzkumu Zlaté stezky, kde se oba jmenované přístupy prolínají. Obecně lze však konstatovat, že výzkum komunikací je velice komplikované a stále jen málo poznané téma. Je nutno připomenout, že autor se dosti často odvolává na publikaci R. Květa z roku 2003 – *Duše krajiny*. Tato souhrnná a svého druhu (bohužel) ojedinělá práce je spíše romantickým pohledem na historii komunikací, než skutečným vědeckým zpracováním tématu.

V kapitole *Staré stezky* (str. 11–19) se autor zabývá problematikou výzkumu starých komunikací. Hlavním metodickým průvodcem této části práce je opět R. Květ, což nepovažuji za šťastné. Na metodickou komplikovanost opakovaně citované publikace měl být autor upozorněn vedoucím práce. Protože se tak (zřejmě) nestalo, autor přejal metodický přístup R. Květa jako základ této části bakalářské práce. Díky tomu je zřejmě potlačena i podkapitola *Dálkové stezky*. Ty v raném středověku hrály nepochybně významnou roli a nerozlučně souvisely s existencí tzv. hradské soustavy. Díky tomu lze právě podle rozložení přemyslovských hradišť v Čechách do značné míry rekonstruovat hlavní komunikační síť. Tento směr uvažování však v této části práce do značné míry chybí a jednotlivé podkapitoly jsou spíše obecné proklamace vycházející z díla R. Květa.

V kapitole *Metody výzkumu stezek* (str. 20–24) autor podal přehled základních terénních metod využitelných při archeologických terénních průzkumech. V této části práce autor prokázal dobrou orientaci v problematice.

Jen stručně se autor zabývá numismatikou jako pomocnou vědou (str. 25). Velmi dobře je obeznámen s terminologií a metodologií zpracování mincovních nálezů, což prokázal v kapitole *Nálezy mincí* (str. 26–29). Značně podrobné jsou kapitoly *Denárová měna* a *Brakteátová měna* (str. 30–50), ve kterých autor prokázal velmi dobré numismatické znalosti. Tuto část práce lze hodnotit velmi vysoko, stejně jako *Rozbor nálezů* (str. 54–57). Kvalitně je zpracována také *Analýza nálezů mincí* (str. 58–68), která se opírá o kvalitně zpracovaný *Seznam nálezů*. Kromě publikovaných nálezů autor pracoval také s novými nálezy z netolického hradiště, čímž rozšířil doposud známý nálezový fond denárů z jihočeské oblasti.

Celkově lze práci hodnotit kladně. Je zjevné, že autor je velmi dobře zorientován v numismatické problematice. Zná metodické základy tohoto oboru, aktivně pracuje s obsáhlou literaturou, rozumí problematice mincovních nálezů a snaží se je

interpretovat. Numismatická část předložené práce vysoce převyšuje běžný standard bakalářských prací. To již rozhodně nelze říci o snaze konfrontovat mincovní nálezy s historickými komunikacemi jihozápadních Čech. Problém je zejména ve zřetelném ovlivnění publikací Duše Krajiny (R. Květ), jejíž kvalita je z vědeckého hlediska velmi nízká. Téma komunikací je ovšem velmi složité, málo probádané a podle mého názoru měla být tato část práce více metodicky korigována jejím vedoucím. Ani tato skutečnost však nesnižuje celkový dobrý dojem z práce a **mohu konstatovat, že podle mého názoru autor jednoznačně splnil požadavky kladené na bakalářskou práci. Doporučuji ji proto k obhajobě a hodnotím známkou velmi dobře.**

V Praze 18. 8. 2010

PhDr. Jiří Militký, Ph.D.